

אוסף סיפורים "שנטי"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

בלי חשבונות (ספר מאורות הדף היומי)

ושב היה הישיש ספון בחדרו, רכון על ספרים עבים ודקים, גדולים וקטנים, שהתחלפו תחת עיניו החודרות לפי הצורך. חתנו הצעיר שוהה היה עמו, מסייע בעדו, ושניהם שקועים בכל ישותם בבירור דבר הלכה.

לאחר שלוש יממות של התלבטות, חקירה, עיון, מחשבה והרהורים, הוציאו השניים מתחת ידיהם שתי שורות קצרות, בהירות, מובנות לכל אדם יהודי. תמצית הזיקוק של ימי עמל ויזע נוקזו לתוך המשפטים התמימים, פשוטי המראה והצורה.

היו אלה גדול הדור, מרן רבי ישראל מאיר הכהן זצ"ל, בעל ה"משנה ברורה", וחתנו ר' הירש זצ"ל, שנפטר בצעירותו, אשר ישבו וליבנו סוגיות חמורות, כדי לסכמם לכדי הלכה ברורה, פשוטה, המובנת לכל אדם. משנה ברורה.

עם סיום כתיבת השורות הבודדות, פנה החתן ביראת כבוד אל חמיו הדגול ושאלה אנושית בפיו:

מורי ורבי הגדול, בעזרת ה', הספר "משנה ברורה" יתקבל בכל תפוצות ישראל. רבים יהגו בו וישננו את הכתוב בו. כלום מי מן הלומדים בו יעלה על דעתו כמה עמל והשקעה טמונים במילים הפשוטות שהוא קורא?

נענה ה"חפץ חיים" זצ"ל לחתנו כשחיוך של הבנה על פניו, והפליג בזיכרונות אל ימים עברו.

פעם, סיפר הסבא קדישא, נקלעתי למחוז רוסי שבו הועסקו פועלים בעבודות למען הצאר ששלט ברוסיה שלטון ללא מצרים. קר היה אז, האצבעות קפאו תחת הכפפות, הקרה פשתה בעצמות, והנה הבחינו עיני בשני גברתנים, מבוגר וצעיר, שנראו כאב ובנו, ועבדו ללא לאות לסקל בידיהם אבנים מן הדרך, כדי להכשירה לשמש כדרך ראשית.

אבנים חדות נעקרו בציפורניהם זבות הדם, הסדקים שעל גב ידיהם התמלאו בריסי קרח וצבו את בשרם, פתיתי שלג התעופפו לכל עבר וכיסו את עיניהם, והם ממשיכים במטרה ללא לאות, באותו מרץ, סוללים את הדרך.

או אז, יישר הצעיר את גבו, מתח את שריריו בלאות ופנה אל אביו: אבא, הדרך הזו עתידה להפוך לכביש ראשי. המונים יאוצו על פניה וישעטו עליה. האם מי מהם יידע וישער כמה דם, שרירים, מאמץ וטרחה הושקעו בכל פיסת אדמה שהם חולפים על פניה ביעף?

הרבה תבונה טמונה בשאלתו של הנער הצעיר, אף כי אין זה מן הנמנע שהוא לא התכוון לכך. זה הוא טבע האדם, מעטים מסוגלים לעמול במשך שנים בלא שיידעו על קיומם; עוד פחות מכך מוכנים שאחרים יקטפו את פירות הצלחתם, ואילו הוא עומד על הדרך הזו זמן כה רב, מסקל את האבנים, מיישר את המהמורות, מוסר את נפשו עבור הדרך ו...

האבא שמע בשתיקה את הדברים, פסק גם הוא מעבודתו, הסיר את כובע הצמר שהגן על אוזניו וכיסה את מצחו, התבונן מקרוב לתוך עיניו של בנו והפטיר שתי מילים: צאר פפושקה. בעברית זה שלש מילים: הצאר הוא האבא. אמר ולא יסף. הוא שב וחבש את כובעו, התכופף אל הקרקע והוסיף לעבוד עבור הפפושקה. כשעובדים בשביל אבא

פפושקה אין שאלות. לא צריך תשובות. עושים מה שצריך.

אנחנו, המשיך ה"חפץ חיים" זצ"ל בדבריו לחתנו, עובדים עבור אבינו שבשמים, להבדיל אלף אלפי הבדלות, בלי כל חשבונות, לעשות רצון אבינו שבשמים, מעבר לכך הכל זנית. כאשר יהודי עובד את בוראו, אל לו למדוד את הכמות ואל לו לאמוד את ההספק, או להשלות את עצמו כי אם רק הוא בלבד ייעדר מן הלגיון הגדול, לא יארע מאומה, אף אחד לא יחוש בחסרונו. חלילה. כל מטרתנו היא לעשות את רצונו יתברך - זה העיקר, זו

המטרה, ומשכך, כל החשבונות מוסטים הצידה, מוזזים אל השוליים, והיהודי ממשיך בדרכו, סולל ומכשיר את משעולו אל ייעודו.

בר יוחאי

סיפור נפלא, באברכים שזכו להגיע הביתה בזכות זמר "בר יוחאי", וכפי שהובא בלוח הפופולארי "דבר בעתו" (שנת תשע"ג חודש אייר, במדור ברקאי), והנה הוא לפניכם כלשונו וככתבו:

שלשה אברכים יצאו מהתייצבותם בלשכת הגיוס. אצה להם הדרך לעלות לאטובוס כדי להספיק להגיע לכולל לפני "סדר שני", אך הנה, זה עתה הוא חלף-עבר על פניהם והאטובוס הבא יגיע כבר כעבור זמן לא מבוטל. הם החליטו לעבור לכביש המקביל, כדי "לתפוס" טראמפ (כמובן, לא כל המזדמן; הן מחמת סכנה הן מחמת קדושה, כהוראת רבותינו שליט"א/אז"ע, אלא לרכבו של מבוגר ומהימן, וגם במבוגרים עסקינן, כך שלא כל הרוצה ליטול טראמפ יבוא ויטול) - אך לטובא.

אחד מהם רב"ף, אמר להם שישנה סגולה המקובלת במסורת מכ"ק אדמו"ר ר' יוחנן מטולנא זצ"ל לומר/לזמר "בר יוחאי", וכדאי הוא ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק" (שבת מה.), ואכן ספק אומרים ספק מזמרים, פצחו הללו ב"בר יוחאי".

טרם יכלו לדבר לשיר אל לבם, והנה משאית יוצאת מהמסלול הרחוק ומתקרבת בקשת ארוכה לעבר מקומם. הנהג, עירני וזריז, שאול אותם בקול רם: לבני ברק?! - והם משיבים בחיוב. - עלו ושבנו בנחת - קורא הנהג, והללו עושים כן. אחר ברכת שלום משני הצדדים, מספר הנהג כי הוא מתרגש לקיים מצות הכנסת אורחים ברכבו. ומוסיף ואומר להם: - לא הייתי אמור בכלל לנסוע מדרך זו, כי אני בא מן הדרום וכו'. אפס כי משום מה רגלי (שעל דושת הדלק והבלמים) "הוליכונו" בדרך זו... בשביל לעזור לכם כנראה, כדאי שתשיבו במהרה למקומכם - אמר להם.

אף אנו לא טמנו ידינו בצלחת - קראו האברכים - שוררנו "בר יוחאי" כדי שתגיע... לתמיהת הנהג, אמירת שירת "בר יוחאי" למה זו עושה, השיבו לו שזה סגולה של כ"ק אדמו"ר מטולנא זצ"ל, לתדהמתם, אמר להם הנהג ששמו אכן "בר יוחאי", לא פחות ולא יותר, ומשנוכח לדעת שהם מפקפקים בדבריו, אף הוציא והראה להם את תעודת הזהות שלו...

המוהל המוזר

"רבי, שמא תוכל לבוא להשלים מניין בברית מילה?"

הגאון רבי דוד משה טננבוים, יו"ר 'ועד הישיבות', הנהן בראשו לחיוב. הוא שהה בפרדס חנה לנופש בימי בין הזמנים מטעם 'ועד הישיבות'. אם יהודי מבקש להשלים מניין לברית מילה ושום דבר לא בוער - מדוע לא?

בהגיעו לבית בו נערכה הברית, נדהם רבי דוד משה לגלות שהמוהל הוא יהודי הלבוש מכנסיים קצרים... פליאתו התעצמה וגברה כאשר המוהל בירך בדבקות ובהגייה חסידית את הברכה: "אשר קידשנו וציוונו על המילה"...

לאחר שהסתיימה הברית, פנה רבי דוד משה והתעניין אצל המוהל מהיכן ההגייה החסידית שבפיו.

"מה זאת אומרת?" נענה המוהל שהתברר כסבו של הרך הנולד, "אני חסיד ויז'ניץ מהבית"...

בהמשך שאל הסבא את רבי דוד משה אם ירצה לבקר את הסבא-רבא של התינוק, אביה של הסבתא מהצד השני. "הוא היה אצל הרבי ה'ינוקא' מקרלין", לחש לרב טננבוים.

יו"ר ועד הישיבות נענה להזמנה. עד מהרה ישבו השניים בביתו של יהודי קשיש שאף הוא התגורר בפרדס חנה. מצוות הוא לא שמר, אולם כשהחלו לדבר איתו אודות הרבי מקרלין - עיניו נדלקו. "חבר שכנע אותי לבוא איתו ל'טיש' שערך הרבי ה'ינוקא'".

ה'ינוקא' הלא הוא הרה"ק רבי ישראל מסטולין, שעלה על כס אבותיו בגיל צעיר מאוד וזכה לכינוי הזה לדורות. מאוחר יותר, הזדמן הרה"ק מקרלין לפרנקפורט שבגרמניה, ועל שמה כונה גם 'הפרנקפורטער'.

"שמעתי לעצת חברי", המשיך לספר הסבא-רבא לרבי משה דוד טננבוים, "והגענו יחד בליל שבת לטיש, כאשר את דרכנו עשינו ברכב... רחמנא ליצלן."

השניים נכנסו אל ההיכל הגדול, הביטו בהתפעלות בהמוני החסידים, הזינו את עיניהם בדמותו של הרבי מקרלין, ואז הושלך הס בחלל. הרבי החל לומר דבר תורה.

"קדושים תהיו", פתח הרבי מקרלין את דבריו, "כי קדוש אני ה' אלוקיכם. איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, אני ה' אלוקיכם. אל תפנו אל האלילים ואלוהי מסכה לא תעשו לכם, אני ה' אלוקיכם".

ה'ינוקא' קדישא הצביע על כפילות בלשון הפסוק: היה מתאים יותר לכתוב את שלושת הפסוקים ברצף, ורק לאחר מכן לסכם "אני ה' אלוקיכם". מדוע המילים הללו נכתבו שלוש פעמים?

ביאר הרבי: "יש יהודי שמקיים 'קדושים תהיו'. הקדוש ברוך מבטיח לו "אני ה' אלוקיכם", אני זמין בשבילך. כשאתה צריך אותי - תקרא לי ואני אענה!"

"יש יהודי שהוא במדרגה פחותה יותר. הוא מכבד אב ואם ושומר שבת, אבל את שאר המצוות הוא לא ממש מקיים. גם ליהודי כזה מבטיח הקב"ה: אני ה' אלוקיכם! תקרא לי כשתצטרך ואענה לך."

"ויש יהודי שנמצא במדרגה פחותה מאוד", המשיך הרבי, "הוא מגיע לטיש עם רכב בשבת... אבל הוא דואג שבניו ובנותיו לא יתחתנו עם גויים, בגלל שחשוב לו הקשר עם הקדוש ברוך הוא. גם ליהודי כזה מבטיח הקב"ה: אני השם אלוקיכם!"...

"שמעתי את דברי הרבי", סיים הסבא את סיפורו, "ורעדתי כולי. הרבי מדבר אלי! בתי הייתה בקשר עם בחור גרמני והם רצו להתחתן. היה ברור לי שלא אתן לזה לקרות!

"קניתי עוד באותו חודש כרטיסי הפלגה ועלינו לארץ ישראל! זמן קצר אחר כך נסגר שערי גרמניה על כל היהודים שבתוכה... הילד שהיום השתתפת בברית שלו, הוא נכדה של הבת שכמעט התחתנה עם גוי.

"הקדוש ברוך הוא הראה לי שהוא זמין בשבילי!"

הסתכל על עֶצְמָן תחילה... (מסילות אל נפש, עלון 133, רבי יורם אברג'ל זצוק"ל)

מסופר על רבי מענדל פוטרפס שישב בבית סוהר ברוסיה (על פעילותו בהפצת היהדות), ושם האסירים בתא היו משחקים במשחקי קלפים. על פי החוקים והנהלים של הכלא, היה אסור לשחק במשחקים הללו. כשהסוהר היה עובר ליד התא ושומע רעש חשוד, הוא היה נכנס לבדוק שהכל בסדר ואף אחד לא משחק משחקים ...

פעם הוא הקשיב לרעשים שבוקעים מהתא, והבין שהאסירים בפנים משחקים בקלפים. הוא נכנס לתא ודרש שיביאו לו את הקלפים מיד. אבל הם הכחישו. הם טענו שהם לא שיחקו בקלפים ואין להם בכלל קלפים. בלית ברירה, הסוהר יצא החוצה בזנב שמוט, אך הוא החליט שהוא אורב להם בפינה עד שיתפוס אותם 'על חם'. ושוב הוא שומע את הרעשים המוכרים, מציץ מהאשנב הצר ומצליח לקלוט שככל הנראה הם באמת משחקים בקלפים... הוא שוב נכנס לתא ודרש להביא לו את הקלפים מיד. אך הם שוב פעם הכחישו: 'לא שיחקנו בקלפים, אין לנו בכלל קלפים', הם אמרו. הסוהר החליט שהוא עורך עליהם חיפוש ומוצא את הקלפים, ויהי מה. הוא הורה להם לעמוד ליד הקיר, הוא עבר אחד אחד, מפשפש לו בכיסים, הופך את כל התא, ואין זכר לקלפים. הוא עוזב את התא במפח נפש, והם מוציאים שוב את הקלפים וחוזרים לשחק ...

הסוהר שוב שם לב שהם משחקים בקלפים, אך הפעם החליט, שהוא לא נותן להם להתחמק. נגמרו המשחקים ... הוא את הקלפים מוצא! הפעם הוא הורה לכל האסירים בתא להתפשט, החיפוש היה הרבה יותר יסודי ומעמיק. אבל שוב אין זכר לקלפים. כאילו בלעה אותם האדמה... אחרי שהסוהר יצא והמשחק חזר להתנהל, שאל אותם רבי מענדל היכן היו הקלפים איך יכול להיות שהסוהר חיפש בכל מקום אפשרי, לא השאיר פינה בתא שלא הפך אותה, ובכל זאת הוא לא מצא דבר? אך חבריו לתא לא רצו לגלות לו. רבי מענדל הפציר ולחץ, עד שבסוף הם גילו לו: הסוהר חיפש בכל מקום, אצל כל אחד, חוץ ממקום אחד. הוא לא חיפש אצלו... מיד כשהסוהר נכנס לתא, בזריזות ידיים מדהימה, תחבו את הקלפים לתוך הכיס שלו, ולפני שהוא יצא מהתא, הם שלפו אותם משם בחזרה ...

מוסר השכל: לפעמים אנחנו מחפשים את הקלפים במקום הלא נכון. במקום לחפש ולפשפש בכיס שלנו, אנחנו נוברים בכיסים של אחרים... זה טבעו של האדם, לתלות את החיסרון שלו במישהו או משהו אחר, ולא בו, עצמו. אבל אנחנו חייבים לזכור: כל אחד צריך לחפש בכיס שלו!... ואם הוא יחפש הוא יגלה שאכן גם החסרונות והמחדלים

נמצאים שם, אך גם הכוחות, העוצמה וההצלחה... לכן, אל תחפשו אחר חסרונות הזולת! וגם אם ראיתם-אל תתמקדו בהם... חסרונות-אדם צריך לחפש רק אצל עצמו...

הפגיעה (פניני פרשת השבוע)

הסיפור המסעיר הבא, משתרע על פני יותר משני עשורים. הוא מתחיל בירושלים בימי שגרה, ומסתיים במירון - ביום ל"ג בעומר. זה סיפור שכדאי להפנימו אל הלב... יחיאל נחשב לבחור טוב, שמו הלך לפניו כמוכשר וחרוץ, ועד מהרה הקדים את חבריו למחזור השנתי כשנישא בשעה טובה, והקים את ביתו עם רעייתו תחי'. הבית שהקים נהנה מתורה וגדולה כאחד, האשה זכתה בפרנסה טובה שהעניקה לבעלה יכולת לשקוד על לימודיו, והעתיד נראה מזהיר. חוץ מפרט אחד: בני הזוג המתינו להיושע בזרע של קיימא, אך מפתח של בנים כמו דילג על פתח ביתם, וכל מאמציהם, תפילותיהם, הסגולות שערכו והשיטות שניסו - דבר לא הושיע...

באחת הפעמים, כשר' יחיאל נכנס לרבו והזכיר את צרתו, נשא אליו רבו עיניים טובות ורחומות, והציע: 'ראה נא, כבר עשיתם הכל, ניסיתם הכל, והישועה מבוששת לבוא. אולי תנסה להיזכר האם פגעת פעם במישהו, האם גרמת צער לזולתך, האם ביזית או השפלת מישהו. אלו הדברים היכולים לעצור את צינורות השפע, לסתום לחלוטין את זרימת הישועות. תנסה להיזכר'...

ר' יחיאל יצא מרבו בפיק ברכיים, ושב הביתה אפוף מחשבות. הוא התיישב יחד עם רעייתו בפנית האוכל, והחל מעביר את חייו כבסרט נע. היכן היה ומה ראה, כיצד התנהג ומתי עבר בין המוסדות השונים. לפתע, בהבזק של רגע, ראה בעיני רוחו ילד צעיר נכה קלות

הוא קימט את מצחו, ניסה להיזכר בשמו, ואז זה היכה בו כברק: נח - - - הם למדו בצוותא בתלמוד תורה נחשב בירושלים. יחיאל היה אז רק בן שבע, כשקיבל את המינוי 'מלך הכיתה'. אמרנו 'קיבל' אך זה לא מדויק - יחיאל היה פשוט ילד חזק באופיו, גבוה וחסון, בעל כריזמה אישית ופה מתגלגל. עד מהרה הפך יחיאל ל'מוכתר' הבלתי רשמי של הכיתה. לעומתו, היה בכיתה ילד נוסף בשם נח. נח היה ילד שקט ואצילי, שמהלך בצידי הדרכים ואינו דורש יחס מיוחד. נח סבל מנכות קלה, ויחיאל - מ'מרום מעמדו' הכיתתי - נהג ללעוג לו, ואף הדביק לו כינויי גנאי...

נח כבר התרגל, ממילא היה שקט ומופנם, ועדיין - כל פגיעה צרבה את לבו כמכות אש, כל אמירה פצעה את נפשו כמדקרת חרב. כששנות הלימוד בת"ת הסתיימו והשניים נפרדו לשיבות שונות, נח שחרר אנחת רוחה משמעותית...

עתה, יחיאל ישב בביתו, ונזכר בנח. 'אם יש מישהו שפגעת בו כמו שלא צריך - זה נח. זה הוא!' - שב וקבע, רוקע ברגליו בכאב. 'אני חייב למצוא אותו, לבקש את מחילתו. חייב!' עוד באותו לילה החל לנסות לאתר את נח, אך התברר כי המלאכה אינה קלה. חודשים של חריש מודיעיני עמוק הניבו מספר טלפון של מי שאמור להיות אחד מאחיו של נח, אך למרבה הצער המספר היה מנותק. כל קצה חוט לא הניב את התוצאה, נח כמו נעלם לחלוטין, כל המאמצים עלו בתוהו...

אתא ובא יום ל"ג בעומר. ר' יחיאל ורעייתו תכננו לעלות לציון הקדוש במירון, לומר בו את כל ספר התהלים, לחלק מזון ומשקה, לנקוש בעקשנות בשערי רחמים. אולי יחוס ה' ואולי ירחם שבזכותיה דבר יוחאי ימצא נח האובד. הדרך העולה מירונה מתפתלת, שפתותיו של ר' יחיאל רוחשות תפילה, עיניו כבר דומעות, מלבו פורצת זעקה אילמת:

'כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק! יש שעת דחק גדולה מזו? יש דוחק קשה מהמתנה כה מייסרת, שבועות, חודשים, שנים?'
הוא יורד מהאוטובוס, עולה במעלה ההר. ואז - -

הוא מזהה את הנכות של האיש שלפניו, לא את מראה פניו שהתבגרו. עוד מבט מאומץ, ו... כן. זה נח. אין ספק בכלל! הנה הוא ניצב לנגד עיניו, לבוש בבגדי שבת, עושה חלאק'ה לבנו השלישי, מוקף בזאטוטים מאושרים. הוא מתבונן שוב, בוחן את אותה תנועה מוכרת לה לעג בילדותו. אכן - אלו אותם צעדים, זה נח!
סערת נפשו גברה, עיניו החלו לדמוע. 'סליחה', הוא פנה אליו מיד, והרעיף עליו שאלות למכביר, בבלבול ובמבוכה גוברים: 'שמך נח? למדת בת"ת פלוני בירושלים? אתה זוכר ילד בשם יחיאל?'

האיש הנהן בראשו פעמיים, ובפעם השלישית הנהן והעווה את פניו. 'זוכר אותי? אני יחיאל, אני מחפש אותך כבר למעלה מחצי שנה!'

'נו?' - שאל נח באי הבנה, 'מה אתה רוצה? אינך רואה שאין לי זמן כרגע?' - התגובה הטיבה לבטא את מה שחש נח. הזכרת שמו של יחיאל - די היה בה כדי לעורר מחדש את אותם רגשות מודחקים, טראומות ילדות שכבר התכסו בענני אבק. 'לא, אני חייב לשוחח איתך, כמה דקות!' - התחנן יחיאל על חייו...

שעת אמצע הבוקר, רבבות עולים ויורדים לציון הרשב"י. בימין השביל ניצבים שני אנשים בגיל שלושים, 'אוייבי ילדות' מושבעים, במפגש מסעיר. 'מלך הכיתה' של אז עומד מול 'נח המסכן', מתחנן שיקדיש לו שתי דקות...

כששמע נח שיחיאל מבקש את סליחתו, החווה את פניו ימינה ושמאלה: 'אני לא מסוגל. לא יכול. אני רוצה לסלוח לך, אבל לא יכול. הפצע עודו פעור, כעשרים שנה חלפו ועדיין אני כאוב. לא יכול לסלוח!'

יחיאל לא אבה לוותר, הבין שכאן תלוי הסיכוי שלו. הוא הוסיף להתחנן, תיאר את הכאב העובר עליו, חילה את פני נח בשפל קול. לבסוף, נענה נח ואמר: 'ראה נא, אני באמת רוצה לסלוח לך, אך אני חש שאינני יכול. הבה ניכנס שנינו לציונו של רשב"י, אני אתפלל עליך שתזכה להיוושע בילדים, ואתה תתפלל עליי שאצליח לסלוח לך. ניפגש ביציאה מהציון בעוד כמחצית השעה!'

השניים נפרדו זה מזה, ונכנסו אל הציון. שתי תפילות נישאו שם מעומק הלב, מלוות בנחלי דמעות. כעבור כמחצית השעה נפגשו השניים מחוץ לציון, עיניהם מאירות, פניהם התרחבו בחיוך רחב, והם לחצו ידיים בחום: 'מחול לך, מחול לך, מחול לך!' - הכריז נח בשמחה, עתה חש כי הפגיעה עברה, הפצע נרפא. 'מי יתן שלשנה הבאה תזכה לחבוק בן, ואל תשכח להזמין אותי לברית!' - טפח על שכם יחיאל בעידוד ונפרד ממנו לשלום...
ואכן, לשנה הבאה, כמה ימים לפני פסח, צלצל לפתע הטלפון בביתו של נח. 'מדבר יחיאל, מגיע לי מזל טוב, נולד לי בן!' - זעק יחיאל בשמחה, ונח שמח באמת בשמחתו ובירכו שיזכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים...

סיפור מסעיר זה, סיפר הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ' שליט"א, ואין כמוהו כדי ללמדנו על משמעותה של פגיעה, על עוצמתה, על מה שהיא מחוללת. אם חלילה אדם נכשל בפגיעה בזולתו, לעולם לא יידע מה תהא משמעותה כלפיו. הפגיעה בזולת חוסמת את ההשפעה ממרומים, עוצרת את הישועות, אינה מאפשרת להשפיע טובה וברכה על האדם...
הבה נראה לנגד עינינו בכל עת את דמותו של התינוק הקט, בנו של יחיאל, שלא הגיע לעולם עד שהפגיעה נמחקה, עד שרושמה נמחל ואיננו. לעולם לא נדע כמה התמודדויות, בעיות וקשיים היו נמנעים מאיתנו, אם היינו נזהרים יותר בכבוד הזולת. ואם חלילה

נכשלנו - הבה נוודא כי ביקשנו סליחה מיד, לבל תיוותר הפגיעה בעולם, לבל תחולל נזקים חלילה.

נזכור כי במילה, במבט, בתנועה או בהתנהגות, אנו יכולים לנהוג כבוד, להעריך, לפרגן ולהעניק כח, וחלילה - לפגוע, להרוס, להביא על עצמנו נזק אדיר. הבה נתחזק בימים אלו בזהירות בכבוד הזולת, במניעת כל פגיעה בו. זו הדרך לשמור את צינורות השפע פתוחים ויעילים, זו הדרך להתכונן לקבלת התורה!

מנהל הסניף (מפי הרב משה ישראל שליט"א - גליון האמונה 241)

אני מנהל סניף דואר מזה עשור שנים, אני חושב שלא קשה להסביר מה דורש התפקיד הזה. מדובר בתפקיד קשה ותובעני, עם המון לחץ ומצב מתמיד של מחסור בכוח אדם ובזמן. והדבר החשוב ביותר הוא עמידה בלוח זמנים. והנה בשעת צהריים באחד הימים מגיע לקוח ומבקש לעשות העברת כסף למקסיקו. למי שאינו יודע, יש שירות של העברת כספים אם אתה רוצה לשלוח סכום כסף לכל מקום בעולם, כל מה שאתה צריך לעשות זה לפנות לסניף דואר ולהפקיד, ובתוך מספר שעות האיש שרצית להעביר אליו את הכסף, מגיע לאחד מסניפי 'ווסטרן יוניון' ומושך את הכסף. ובכן, אותו אדם מגיע עם 5,000 דולר, ומבקש להעבירם למקסיקו, לחמיו שזקוק לסכום הזה.

הפקידה מנסה לעשות את העברה, אך מסתבר שהייתה תקלה במחשבים וההעברה נתקעה. ובינתיים הקהל בסניף מצטבר, אנשים רוטנים, ממהרים, לחוצים, ולאחר כמה ניסיונות אני אומר לפקידה שתניח לזה ותמשיך לקבל קהל בעניינים אחרים. האיש אומר לי: "רגע, אבל אני בתור". אני משיב לו: "נכון, אבל יש איזושהי בעיה ואנחנו לא יכולים לעכב את כולם". האיש מרים את קולו ואומר לי: "זה לא בסדר מה שאתה עושה!". אני מנסה להיות אדיב ואומר לו: "תבין אדוני, יש עוד אנשים שצריכים את הפקיד, וההעברה שלך ממילא לא עוברת. בוא תמתין כמה דקות ואני מבטיח לך שננסה שוב". לאחר מספר לקוחות, אני מורה לפקידה שוב לטפל בענייניו, אך ההעברה שוב לא מצליחה להתבצע. ניסיתי לעזור, אך מגיעה לנו הודעת שגיאה. הלקוח הלחוף חייג בינתיים לחמיו, ושוחח עמו בעברית ובקול גדול. לא סתם הוא עושה את זה. הוא מעוניין שכל הסניף ישמע מה שיש לו לומר. "כן, אני כאן בסניף הכי גרוע בארץ ישראל, עם המנהל הכי גרוע בארץ. עוד לא ראיתי בנאדם כל כך לא מקצועי". הוא אמר וכל הסניף על העובדים והקהל, מאזינים.

הוא ממשיך לשוחח בטלפון, והחל לשפר את כישורי הנאום שלו. הוא תיאר לחמיו בצורה ציורית מה אני עושה כעת, כמה לאט אני עושה את זה, ואיך אני מנהל את הסניף באופן כללי. האיש הזה פשוט השפיל אותי לעיני כל. השתלח בי וגם היתה לו לשון חדה ומרושעת, הוא ידע איך לעשות זאת.

מעולם לא פגשתי בבנאדם כל כך אלים מילולית. הוא תיאר אותי בלעג, בציניות מושחזת. הוא תיאר לחמיו ולקהל המאזינים מתוך הדמיון שלו איך אני בביתי שלי, איזה בן אדם לא-יוצלח אני, וגם ידע לספר להם איך זכיתי בתפקיד המנהל, בגלל פרוטקציה של מישהו שלא הצליח לדחוף אותי למקום אחר.

אני מאריך בתיאור הפגיעה וההשפלה כדי לשתף אתכם במה עברה הנפש שלי באותם רגעים. אומרים שהמלבין פני חברו הרי הוא כשופך דמים, ובכן, אני חשתי זאת על בשרי. הושפלתי בפני קהל רחב שלא בא להגנתי.

אני מנסה ללמד זכות על שתיקת הקהל. באותה תקופה תפקוד 'דואר ישראל' באמת היה מתחת לכל ביקורת, ועדיין ציפיתי שיהיה מישהו שיבוא להגנתי. אך עיקר הכאב שלי היה שהעובדים שלי, האנשים שמתחתי, היו עדים לכך. היה עובד אחד שניסה להשתיק אותי, אך הוא החל להפנות את חיצי כלפיו, העובד השתתק בבהלה והבנאדם חזר עלי והמשיך בהשפלותיו.

שעת הסגירה הגיעה. נאלצתי להודיע לאיש שהיום לא תתבצע העברה, ואם הוא מעוניין שינסה לבוא מחר על הבוקר, בתקווה שזה יצליח.

התגובה שלו היתה ארסית וקולנית. "תשכח מזה", אמר. "אני במקום הזה לא דורך. בעצם אני חוזר בי, אני כן אדרוך כאן, אך רק ביום שכף רגלך לא תדרוך כאן. ואני מודיע לך שיום זה קרוב מאוד, אני לא אנוח ולא אשקוט, עד שאתה תעוף מהמקום הזה בבושת פנים, ואם אפשר מדואר ישראל בכלל. אתה בושה למוסד הזה. אני אדאג שהממונים עליך ידעו על זה". והלך.

נשארנו העובדים. היתה שתיקה מביכה באוויר. כמה עובדות בכו מהעומס הרגשי שנפל עליהן, ואני חשתי כמו האדם הכי מושפל בעולם. לא ידעתי מה אני עושה עם מה שקרה לי. חשתי כעס עצום ושנאה גדולה על האיש הזה שהתעלל בי ככה, ופצע את נפשי בפני העובדים שלי ובפני כל הקהל. לפתע עלה רעיון במוחי.

בין צוות הפקידות הייתה אחת שלא זכתה לפרי בטן 12 שנים. מה לא עשינו למענה, חילקנו בינינו ספרי תהלים וקיבלנו על עצמנו קבלות רוחניות, אך דבר לא קרה. ואז מצאתי עצמי קורא בהתרגשות: "אני מוחל לאיש הזה, ומקדיש את כל מה שעברתי כדי ש... (כאן נקבתי בשם העובדת ובשם אמה) ובעלה יזכו לפרי בטן במהרה!".

רק מי שהיה שם הבין איזו הקרבה זו. ההשפלה שעברתי היתה משהו שבני אדם לא מוחלים עליו 20 שנה. ואני לקחתי את זה טרי ומדמם, והגשתי כמנחה למען רווחתה של האישה שלא זכתה בפרי בטן.

באורח מוזר זה הקל גם עליי. סיימנו את העבודה והלכנו הביתה. באותו לילה לא ישנתי. המילים הקשות שאמר האיש חרכו את נשמת, וגרמו לי מפעם לפעם לפרץ דמעות. הבוקר הגיע, יצאתי לתפילה ומשם לסניף. העובדים פתחו אשנבים, חצי שעה עברה ואז לפתע פורץ לסניף האיש המעליב והפוגע מאתמול. כולם נתקפו באלם. ומה הוא עושה אם לא ניגש אליי, לוחץ את ידי, מחבק אותי בחום ואומר לי: "אני רוצה לבקש ממך סליחה ומחילה על מה שעשיתי לך אתמול!

אני ממש מצטער על זה! לא יודע מה נכנס בי, אני אעשה הכל כדי שתמחל לי!".

לא הבנתי מה נפל עליו וכיצד שינה את עורו בתוך כמה שעות. "אתה לא תאמין", אמר, "כפי שאתה יודע, חמי המתין בביתו להודעה ממני שההפקדה בוצעה. הוא היה צריך ללכת לבניין משרדים בו שוכן ה'ווסטרן יוניון' כדי לקחת את הכסף, אך כל עוד לא נתתי לו אישור שההפקדה בוצעה לא היה טעם ללכת לשם.

"כמה דקות אחרי שיצאתי מכאן, בערך בזמן שהוא היה צריך להיות שם, אירעה רעידת אדמה במקסיקו בעוצמה של 7.1 בסולם ריכטר. עשרות בניינים קרסו וביניהם בניין המשרדים שהוא היה צריך להיות בו, כדי לקחת את ההפקדה שלו, כמובן אם זו הייתה מתרחשת. מאות אנשים נהרגו באזור הזה, וביניהם יהודי אחד, הרב חיים אשכנזי. מצאו אותו כמה ימים לאחר מכן יחד עם עשרות הרוגים נוספים, בבניין שבו חמי היה אמור להיות.

"אני התרגזתי עליך בה בשעה שהקב"ה עיכב את ההפקדה כדי שחיי חמי יינצלו, ואני כל כך מתבייש במה שעשיתי. אני יודע שאתה לא יכול למחול על מה שעשיתי לך אתמול,

וגם אין לי דרך לתקן כי היה כאן קהל גדול, אבל אני מוכן לעמוד כאן ולבקש ממך לפני כל אחד ואחד סליחה ומחילה, רק בבקשה תמחל לי!"
 שתקתי ולא הוצאתי הגה מפיו. "זה בסדר, הוא כבר מחל לך!", אמר אחד מהעובדים שלי.
 "מה?"

"אתמול כשיצאת הא הודיע שהוא מוחל לך, על כל הפגיעות וההשפלות הללו, ובלבד שאחת מהעובדות כאן תיפקד לאחר תריסר שנים ללא ילדים."
 האיש הביט בי. חסר מילים. ופתאום החל לבכות בכי גדול ונורא, ממש קורע לב. "איזה רשע אני!", אמר בין יפחה ליפחה. "ואיזה צדיק אתה! פגעת ביך על לא עוול בכפך, ואתה לא זו בלבד שלא הגבת, אפילו מחלת לי, אני מקווה שאוכל לעשות תשובה על מה שעשיתי לך, וגם אני אתפלל למען העובדת הזו". הוא צעד לכיוון היציאה, ולפתע ליד הדלת הסתובב ואמר: "אתה לימדת אותי שיעור לכל החיים". והלך.
 לא תאמינו אבל 9 חודשים וחצי בדיוק לאחר המקרה, הזה נולדה לפקידה שלי בת, כן, זו שהייתה חשוכת ילדים במשך 12 שנים. ואין אפילו אחד שלא יודע ומבין בזכות מה ולמה התרחש הנס הזה.

בורא עולם מסובב את עולמו כרצונו, הוא קלקל את המחשבים, כדי שיהודי עם זכויות במקסימום לא יצא מביתו כדי לקבל את ההפקדה, ולא ימצא את עצמו במרכז רעידת אדמה קטלנית. במקביל, הוא שולח לכאן אדם שישפיל אותי, כפי שלא השפיל אותי אדם מימי, כדי שאוכל למחול ולתת את המחילה שלי במתנה לזוג חשוך ילדים. וכעת, מי שיש לו ספק כלשהו בהשגחה הפרטית המופלאה שסובבת אותנו – שפשוט יבוא אליי. אני אחד שיודע...

תוספת שבת II (אור שרה)

ישנם הרבה סיפורים, על חולים שקיבלו על עצמם תוספת שבת, וזכו בתוספת חיים, נגד כל התחזיות של הרופאים. המעשה הבא שלפנינו, כפי שסיפר הגאון רבי שמחה קפלן זצוק"ל, רבה של צפת, אשר שמע מפי בעלת המעשה ימחיש לנו דברים אלו היטב.
 בימי בחורותיו, כאשר למד רבי שמחה בישיבת מיר, הוא עשה את לילותיו בבית אחת המשפחות שבעיר, כמנהג בחורי הישיבות באותם ימים. הדבר אירע באחד מימי שישי, כאשר קול שיחתם של בעל הבית ורעייתו הגיע לאוזניו של רבי שמחה.
 בעלת הבית שאלה את בעלה האם הוא מתכוון לצאת אל השוק בעיר הסמוכה, וכאשר השיב בחיוב, שמע שוב קולה את האישה, ברעד "אנא, אישי היקר, עשה ככל שביכולתך על מנת לשוב בזמן, אל נא תאחר את כניסת השבת, הן יודע אתה כי בנפשנו הדבר".
 חלפו שעות מספר, ובחצות היום הבחין רבי שמחה כי בעלת הבית כבר ערכה את השולחן ופרשה עליו מפה צחורה, הניחה עליו את פמוטות השבת המוכספים, ונעמדה בדריכות ליד החלון המשקיף אל הדרך המובילה אל הבית, כאשר עיניה צופות למרחוק.
 שמחה הבין כי יש טעם מיוחד להנהגתה הקפדנית של האישה, והוא לא התאפק ופנה אליה בשאלה "מדוע את כה חרדה לשובו של בעלך? הלא עד כניסת השבת יש עוד כמה שעות תמימות ובעלך הידוע ביראתו ובצדקתו – בוודאי ישוב הביתה שעה קלה קודם שהשבת תפרוש את כנפיה".

דבריו של שמחה לא הרגיעו את האישה, אשר פתחה וסיפרה לבחור שלפניה את אשר עברו היא ובעלה, שנים מספר קודם לכן. "רואה אתה את בני, היושב בחדר הסמוך?"
 שאלה האישה ובלי לצפות לתשובה המשיכה "בוודאי יודע אתה כי הוא בננו היחיד, אך

אין אתה יודע ששנים רבות חלפו עד שזכינו אני ובעלי להיפקד בזרע של קיימא, בניסי ניסים ממש.

כמובן שהשמחה רבתה במעוננו, ושנות ילדותו של בננו עברו עלינו כחלום, מתוך רגשות אושר וחדווה אין קץ, אך לרוע מזלנו, כעבור שנים ספורות התרגשה צרה על משפחתנו הקטנה. בננו הקט חלה במחלה קשה והיה רתוק למיטתו.

אני ובעלי לא חשכנו כל מאמץ ונדדנו עמו אל טובי הרופאים, באירופה כולה, על מנת להביא מזור למחלתו, אך לשווא". וכאן נאנחה האישה אנחה עמוקה, ואחר המשיכה "עד וינה בירת אוסטריה הגענו, לשחר את פניהם של גדולי הרופאים, היושבים בה, בתקווה שהללו ימצאו רפואה לילדנו היחיד, אך גם לאחר שהזלנו ממון רב וביקרנו אצל מומחי רפואה עולמיים, לא נתנו לנו הללו תקווה כלשהי.

ההיפך הוא הנכון, הם הודיעונו נחרצות, כי ימיו של בננו ספורים. באותם רגעים" סיפרה האישה "לא ידעתי את נפשי. שבורה ורצוצה שוטטתי ברחובות וינה, כשדמעתתי על חיי. כבר עמדתי לשוב למיר, מתוך תחושת יאוש שמיימי לא ידעתי כמוה, כאשר אחד מיהודי וינה שהבחין בצערי וידע על מחלת בני, ניגש אלי והציע לי שבדרכי למיר אעבור דרך ראדין ואתקבל לברכה אצל מרן ה"חפץ חיים".

עשיתי כעצתו, ובדרכי למיר סרתי לביתו של מרן ה"חפץ חיים", שכבר היה זקן מופלג, וביקשתי להתקבל בחדרו ולשוח לפניו את צרתי. לא בנקל עלה הדבר בידי" סיפרה האישה "בתחילה לא הניחוני בני הבית להיכנס אל חדרו של ה"חפץ חיים", אך אחר שכתלי הבית הזדעזעו מבכיי הנורא – נפתחה הדלת בפני.

כאשר זכיתי לעמוד לפני ה"חפץ חיים", אחזני פיק ברכיים נורא, אך צרתו של בני גברה על הכל. ומתוך יבבת בכי סיפרתי לרבים של כל בני הגולה, כי בני היחיד עומד לשבוק חיים לכל חי ולהותירני גלמודה ושכולה. 'רבי הושיעה נא' זעקתי נואשות, אך ה"חפץ חיים" השיב בקול חלוש, מתוך אנחה כבדה 'במה כבר יכול אני להושיעך? בימי צעירותי הייתי עורך צומות ותעניות, על מנת להעביר את רוע הגזירה מעל חולי ישראל, אך הנה נא זקנתי ושבתי ואין בי כוח עוד לעשות זאת...'

כמובן שתשובתו של ה"חפץ חיים" רק עוררה מחדש את בכיי הנורא, כאשר הבנתי שהתקווה האחרונה הולכת ומתרחקת ממני, אולם אז לחש אחד מבני הבית על אוזנו של הרב כי בכל זאת, מדובר בבן יחיד שנוולד להוריו לאחר שנים רבות והצער גדול מנשוא... הרב ישב כמחריש ועיניו עצומות למחצה, ואז, לפתע פתאום, הזדקף במקום מושבו ועיניו בערו כאש. וכה אמר לי 'אם תקבלי על עצמך שתי קבלות, מבטיח אני לך שבנך יירפא ממחלתו, בעזרת ה' יתברך'.

תשובתו של הרב הפיחה בי רוח חיים ומיד נעניתי בקול חנוק 'מבטיחה אני לקיים כל אשר ישית עלי הרב', וה"חפץ חיים" פירט: 'החל מהיום, תקבלי על עצמך לפרוש מידי יום שישי את מפת השבת על השולחן ולהניח עליה את פמוטות השבת, משעת חצות היום! וכמו כן, תקבלי על עצמך שבני ביתך ישבתו ממלאכה בהגיע שעת הדלקת הנרות, אפילו טרם שהדליקה האישה את הנרות!'

כמובן שעל אתר קיבלתי על עצמי בפה ימלא לקיים במשך כל חיי את שתי ההנהגות הללו, ולאחר שמחיתי את דמעותי והתאוששתי קמעא – המשכתי בדרכי למיר.

וראה זה פלא, בשובי הביתה, נתבשרתי כי חומו של הילד החל לרדת ולדברי הרופאים – חלה הטבה משמעותית במצבו. ואכן, הבן הבריא לחלוטין לתדהמת כל הרופאים, שלא נותר להם אלא לומר שנברא לילד לב חדש! נס ופלא! עתה לבטח מבין אתה מדוע כה מקפידה אני על הנהגות אלו בערב שבת, כי אכן, בנפשנו הדבר" סיימה בעלת הבית את הסיפור המופלא, ושמחה חש שזה עתה קיבל שיעור אמיתי בעניין הכנות השבת.

